

בס"ד

"קום התהלך בארץ"
קום אל תהלך
בארץ

מתוך "ליקוטי שמואל"

עורך ומלקט ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתמצאו בתרגום של ווארד.

החיבור הראשון הופיע במסגרת

'מפעל ליקוטי שמואל'

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בשעה טובה ומוצלחת, בסייעתא דשמיא, רואה אור ספר חדש ומפעים:

ליקוטי שמואל – חומש בראשית

לאחר שנים של עיון, איסוף, ליקוט ועריכה, יוצא לאור ספר ייחודי המאגד – סוף מעשה במחשבה תחילה את מיטב הקטעים, המאמרים, הסיפורים והמשלים שהופיעו בעלוני פרשת השבוע בשנים האחרונות. דברי חן ושכל טוב, שנבחרו בקפידה וערוכים בטוב טעם, כדי להחיות את הלב ולהאיר את השולחן.

מתוכן הפרקים: רעיונות מאירי עיניים לפרשיות השבוע • משלים מעוררי מחשבה • סיפורים נוגעים ללב • פנינים להעשרה ולהעברה בשולחן שבת

מתאים ללימוד אישי, למסירת דבר תורה ולשיחה משפחתית

ערוך ומוגש בעמל רב על ידי הרה"ג שמואל אייזיקוביץ שליט"א

כעת למכירה במחיר שווה לכל נפש – כרך ראשון על חומש בראשית

להזמנה:

<https://dash.bookpod.co.il/product/2231>

קום אל תהלך בארץ

חופשה מפנקת בחופי סומליה? ביקור מרתק בארץ הטאליבן? טיול מרענן במדבר החם בעולם? ואולי נופש מרגיע בתוך לוע הר געש פעיל? בשבוע שבו גם אתם מן הסתם מתלבטים לאן לצאת, הנה תשעה יעדים שבהחלט מומלץ לוותר עליהם.

הרב אליעזר אייזיקוביץ

1.

היעד: סינגפור

היתרון: סדר מופתי, ניקיון מעורר קנאה, מערכת תחבורה נוצצת

הבעיה: מסטיקים, מדבקות, מלקות

אם סדר וניקיון בוהק מרנינים לכם את הלב, סינגפור הוא המקום שבהחלט יגשים לכם את החלום.

מדינת-האי הקטנה המשתרעת על 730 קמ"ר בלבד (בערך בגודל גוש דן) מציעה אטרקציות מגוונות לתיירים, כולל הגנים התלויים הגבוהים ביותר בעולם, אבל אם אתם מסוג האנשים שלועסים מסטיק, מסוגלים להשליך עטיפה על הרצפה, או משאירים שובל של פרורים בתחנת רכבת - כדאי שתשקלו שוב לפני שאתם רוכשים כרטיס טיסה לסינגפור. כי שם, כל אחד מאלה עלול לעלות לכם בקנס שיקזז את תקציב הטיול — או לגרור אתכם למסע בלתי מתוכנן בבית המשפט, או במקרה הפחות נעים, בבית הסוהר.

סינגפור היא מעצמת ניקיון, אסתטיקה וסדר ציבורי. הכל מבריק, שקט, נוצץ ומתוקתק. אבל אל תתבלבלו: הסדר המופתי הזה מושג באמצעות מערכת חוקים קפדנית, אכיפה נוקשה, ואפס סובלנות לסטיות מהנורמה.

בשנת תשנ"ד צעיר אמריקני ששכח כנראה היכן הוא נמצא, נתפס בסינגפור בעודו מרסס גרפיטי על אחד הקירות. הפרחח נדון לקנס של 2,200 דולר ושש מלקות. כן, קראתם נכון. בסינגפור חושבים שמלקות הם אמצעי ענישה לגיטימי ויעיל. הסיפור עורר שערורייה בארה"ב עד כדי כך שהנשיא דאז ביל קלינטון ביקש מהרשויות בסינגפור לוותר על העונש הבלתי שגרתי. בתגובה לכך הופחת העונש משש מלקות משש לארבע מלקות ואלף קפיצות בדילגית...

גם אם אין בדעתכם לעשות דברים מטופשים בעליל כמו גרפיטי על קירות שלא שייכים לכם, יש דרכים נוספות להסתבך עם החוק בסינגפור. מסטיק, למשל. מאז 1992, מסטיקים הם מוצר בלתי חוקי בסינגפור. אתם רשאים להשתמש בו רק למטרות רפואיות ובצירוף אישור רופא. תיתפסו לועסים ברחוב? זה יעלה לכם בקנס עסיסי של כמה מאות דולרים. תיתפסו מוכרים? תזדקקו לעורך דין טוב – ומהר.

חמתם של המחוקקים הסינגפורים התעוררה אחרי כמה מקרים שבהם נמצאו מסטיקים משומשים מודבקים במערך התחבורה הציבורית הנוצץ של המדינה. הפקרות בלתי נסבלת שכזאת לא יכלה להישאר ללא תגובה הולמת, וזו לא איחרה לבוא בדמות חקיקה דרקונית שאסרה את המסטיק מכל וכל.

גם השלכת פסולת - כולל בדל סיגריה או נייר טישו בודד - נחשבת לעבירה חמורה. העונש: קנס של עד 2,000 דולר בסינגפור. בפעם השנייה, גם עבודות שירות ברחוב כשעל גופכם תלויה שלט מביש המכריז "אני מלכלך את העיר שלי" והכל מצולם. למען יראו וייראו.

שוטרים בלבוש אזרחי מסתובבים ברחובות, והמצלמות — רבות מהן עם יכולות לזיהוי פנים — פועלות מסביב לשעון. הכל כדי להבטיח שתצייתו לחוק, גם אם אינכם מודעים לכך שהפרתם אותו. הטענה שבאתם ממדינה בעלת נורמות ניקיון... נמוכות יותר, לא תעזור לכם בבית משפט.

סינגפור היא גם אחת המדינות המחמירות ביותר בעולם בכל הנוגע להכנסת חומרים אסורים. גם הפרה קלה של החוק מובילה לעונשים חמורים ביותר. במקרה כזה גם מלקות לא יעזרו ורשויות האכיפה דורשות עונש מוות. בשנת 2023, 16 בני אדם הוצאו להורג בסינגפור בגין עבירה זו. כל זה לא בא לומר שסינגפור אינה מדינה בטיחותית ומסודרת. ההיפך הוא הנכון. הרחובות בוהקים מניקיון, מערכת התחבורה הציבורית יעילה באופן מפחיד, הבטחון האישי מעולה. זוהי מדינה משגשגת בעלת הכנסה לנפש מהגבוהות בעולם. בשונה מהשייח"ים המדושנים של קטאר ודובאי שעושרם בא להם מאוצרות נפט, הצלחתה של סינגפור נזקפת אך ורק לחריצותם

המדהימה ולעמל כפיהם של הסינגפורים. לסינגפור יש קשרים מצוינים עם ישראל הנמשכים כבר עשרות שנים. יש בה גם קהילה יהודית חביבה ומאורגנת היטב הכוללת את בית הכנסת "מגן אבות", הוותיק ביותר בדרום-מזרח אסיה. אבל אם אתם שוקלים לבקר במדינה הזאת, תתחילו להרגיל את הילדים כבר היום להשליך עטיפות לאשפה ולשמור על הניקיון במרחב הציבורי. בסינגפור זה עלול להסתיים במלקות.

2.

היעד: אירלנד

יתרון: נופים מכושפים, הרים ירוקים, צוקים מרשימים

הבעיה: ג"נג"ים אנטישמים שונאי ישראל

עם גבעות ירוקות אפופות ערפל, אירלנד התברכה בנופים סגריריים מרהיבי עין. כבישים צרים המתעקלים על צוקי הים וכפרים ציוריים שכמו ברחו מתוך גלויה. אבל מתחת לכל היופי האגדי הזה מסתתרת שנאת ישראל אפילה מאוד. בשנת אלפיים עוד נחשבה אירלנד ליעד המבוקש ביותר עבור מטיילים ישראלים, אבל היום היא זוכה לתואר המפוקפק של המדינה האנטישמית ביותר באירופה.

בסקר שנערך לא מכבר, 40 אחוז מהמשיבים באירלנד אמרו ש"יהודים מדברים יותר מדי על מה שקרה להם בשואה" עובדה שאינה מפתיעה בהתחשב בכך שאירלנד הייתה המדינה היחידה בעולם שמנהיגה שיגר תנחומים לעם הגרמני בעקבות מותו של היטלר. שמונים שנה אחר כך, מנהיג אירלנד הנוכחי, מייקל קולינס, שיגר מכתב לבבי רצוף מילות חנופה והתרפסות לנשיא איראן הנכנס. הוא השתולל מזעם כאשר תוכן המכתב התפרסם והאשים גורמים ישראלים בהדלפתו.

יחסי ישראל-אירלנד תמיד היו מורכבים. אירלנד הכירה בישראל רק ב-1962 והשתכנעה להציב שגריר בתל אביב רק ב-1996. אבל מאז השביעי באוקטובר נפרצו כל הגבולות. אירלנד הפכה למדינה הקיצונית ביותר בשנאתה לישראל, יותר ממדינות ערב. אירלנד הצטרפה לתביעה נגד ישראל בהאג וראש ממשלתה קרא לשנות את הגדרת פשע הג'נוסייד (רצח עם) כדי שניתן יהיה להחיל אותה רטרואקטיבית על מעשיה של ישראל. אירלנד גם גינתה את התוקפנות של ישראל נגד סוריה ולבנון בלי להזכיר בחצי מילה את אלפי הטילים שחיזבאללה המטיר על ישראל.

נראה שלדידה של אירלנד אין שום דבר שישראל עושה שאינו מהווה סיבה לגינוי. ההסבר כנראה פשוט: עצם קיומה של מדינה יהודית הוא בעיני אירלנד פשע בעל יכופר.

למען הבהר כל ספק נוסף כי איבת האירים אינה שמורה לישראל בלבד אלא גולשת לדימויים אנטישמים קלאסיים כלפי היהודים באשר הם. כך, למשל, נשיא אוניברסיטת דובלין ציין בנאומו כי היהודים שולטים בכלי התקשורת האמריקניים ומכאן תמיכתה של ארה"ב בישראל (נראה שהדובר לא צפה מעולם בתקשורת האמריקנית, אולם אנטישמיים מעולם לא נדרשו להיות גם דוברי אמת).

מה פשר האיבה העמוקה הזאת לישראל וליהודים? יש התולים את הדבר בהשפעתה של הכנסייה הקתולית. גורם נוסף הם הקשרים העמוקים בין ארגון ההפיכה האירי (IRA) לאש"ף. תהיה הסיבה אשר תהיה, אירלנד היא אולי מדינה מרהיבה. יושביה – הרבה פחות.

3.

היעד: מדינת הטאליבן

הבעיה: מדינת הטאליבן

"ברוכים הבאים לאפגניסטן" מכריז לוחם טאליבן מטורבן בפתיחת סרטון פרסומת המבקש לעודד תיירות חוץ למדינה האסלאמית. זה נשמע כמו תחילתה של בדיחה, אבל זה לא. לאחר שהשתלטו על אפגניסטן, גרשו את האמריקאים וכוננו משטר אסלאמי קיצוני – הטאליבן רוצה להביא תיירים.

"למדינה שלנו יש תדמית גרועה בגלל מסע דיסאינפורמציה עולמי שהוציא את דיבתנו רעה". מסביר שר התיירות הטאלי בני. מי שיבוא לאפגניסטן יגלה עד כמה התדמית הזאת שגויה. אפילו תיירים אמריקנים מוזמנים.

לאפגניסטן בהחלט יש תדמית גרועה - אך בניגוד לדבריו של השר הנכבד הגורם לכך אינו "מסע דיסאינפורמציה" אלא מעשי הממשלה שהוא חלק ממנה. אחרי שלושים שנה של אנרכיה אינסופית במהלכם הפכה אפגניסטן למגרש המשחקים של "אל-קעידא". פלישה אמריקאית, מלחמה בלתי פוסקת והתמוטטות המשטר הפרו-מערבי – אפשר להבין למה תיירים יחשבו פעמיים לפני שיעלו על מטוס לקאבול.

ואכן, לפי הנתונים הרשמיים בשנה שעברה רק 700 תיירים ביקרו באפגניסטן, אבל השנה מספרם כבר גדל פי עשר. בשביל לבקר באפגניסטן תצטרכו תחילה להפיק ויזה דרך הנציגות הטאליבנית בדובאי או בפשוואר, פקיסטן. הביקור חייב להיות מתואם עם רשויות המדינה, כולל מורה דרך רשמי וחבורת לוחמים שתפקידם להגן על התייר וגם לפקוח עליו עין. מורה הדרך מלמד את כללי המקום: על התייר להתלבש בתלבושת מקומית ולא להתבלט, לשמור על הקודים

החברתיים המקובלים, להימנע מכל סטיה מהמסלול שאושר לו, וכמובן שקיים איסור חמור על צריכת אלכוהול.

מה גרם לטאליבן לשנות את עוינותו המסורתית כלפי מבקרים זרים? חלק מההסבר נעוץ בכך שהטאליבן אולי מתנגד להשפעה זרה אך בהחלט אינו מתנגד למטבע זר. למעשה, הוא זקוק לו נואשות. בנוסף, עידוד התיירות הוא חלק מהמאמץ של הטאליבן לשפר את תדמיתו ולמתג את עצמו בצורה ידידותית יותר בעיני מוסדות בינלאומיים.

התיירים החוזרים ממדינת הטאליבן מביאים איתם תמונות מרהיבות של ארץ פראית ויפה, משופעת בהרים מושלגים, אגמים מרחיבי לב, ונופים קמאיים. בימי קדם שכנה אפגניסטן על הציר המרכזי של "נתיב המשי", והתקיים בה פסיפס של תרבויות וישובים קדומים. היופי הזה עודנו קיים גם אחרי דורות של מלחמה והרס מכוון מצד הטאליבן.

מלבד הסיכון העצמי שהתיירים הללו לוקחים על עצמם, הם גם משמשים כסוכני השפעה להלבנת אחד המשטרים האכזריים, הברבריים והדכאניים ביותר עלי אדמות. אפשר למצוא יעדי תיירות פחות מזיקים.

4.

היעד: מדבר דנקיל, אתיופיה

היתרון: מלח בזיל-הזול

הבעיה: חם, חם מאוד (ולקינוח יש גם מלחמת אזרחים)

אם אתם רגישים לחום – כנראה שמדבר דנקיל לא נועד עבורכם. בחודשי הקיץ הטמפרטורה כאן משקיפה מלמעלה על המספר חמישים מעלות, מי שמזכה אותו בתואר הלוהט "המקום החם ביותר על פני כדור הארץ". הלשון נדבקת לחיך. החיך נמס בקצוות. לאוויר המהביל יש ריח של גופרית וטעם של הרינג. מאה אלף בני שבט האַפֶּרֶ שחיים במדבר דנקל טוענים שהם מתייחסים ישירות אחר קם בן נח. לא פלא שחם כאן.

מה שמיוחד במדבר דנקל הוא שהחום בא לא רק מלמעלה. בעוד השמש קופחת בכל עוז וממטירה עליכם אלומות בוערות ממרומים, האדמה שמתחת לרגליכם רוחשת אף היא בפעילות געשית לוהטת. השילוב הזה מאפשר לכם להיאפות בצורה די סימטרית - מלמעלה ומלמטה כאחד. אילו הייתם עוגה יכול להיות שהדבר היה מוצא חן בעיניכם.

אם כבר הגעתם עד למדבר דנקל בוודאי לא תוותרו על האטרקציה המרכזית שלו: אגם דלול. האגם הוא בעצם לוע של הר געש שהתמלא בנביעות מים. אש וקיטור משמשים בו בערבוביה.

הקרקע עצמה רוחשת וגועשת מתחת לרגליים. בגלל שהמים נמצאים תחת לחץ עצום הם מגיעים לטמפרטורות גבוהות הרבה יותר ממים רותחים רגילים. ואכן, לא מכבר תייר מערבי בלתי זהיר החליק למים הסופר-לוהטים הללו ואיבד את רגלו.

הנוף סהרורי, מראה חייזרי לחלוטין. אלפי נביעות מינרליות יוצרות צורות גיאומטריות בצבעים משונים שטרם ניתנו להם שמות. יש שם פרחי גופרית בצבעי טורקוז, כתום וצהוב, אלמוגים מינרליים עדינים להפליא, ושלוליות מבעבעות של מי מלח רותחים. מי שטובל בבריכות הללו עלול להיאפות (מהחום בחוץ) וגם להתבשל (מהחום שבפנים). האם יש בישול אחר אפיה? מן הסתם תעדיפו שלא לברר זאת על גופכם.

ממה מתפרנסים האנשים כאן? ובכן, מכל התעסוקות שבעולם דווקא במדבר הצחיח הזה פועל מכרה המלח הגדול ביותר באתיופיה. הכורים הם פועלים פשוטים שעובדים בידיים חשופות, נועצים את קרדומיהם בתוך שכבת המלח. תמורת עבודת הפרך הזאת הם יקבלו אולי מאתיים דולר לחודש. הם חוצבים במיומנות בלוקים של מלח הנראים כמו קוביות קרח עכורות. ההבדל הוא שקוביות קרח בדרך כלל נמסות - ואילו כאן כולם נמסים במדבר מלבד הקוביות...

אם היעד הזה עדיין לא נשמע לכם אטרקטיבי דיו, קחו בחשבון שבשביל להגיע אליו תצטרכו לפלס את דרככם דרך מחוז תיגראי השרוי בימים אלה במלחמת אזרחים עם הממשלה המרכזית באדיס אבבה. אכן, המקום החם ביותר בעולם.

5.

היעד: קונגו

היתרון: שימפנזות, פילים, מחצבי טבע עשירים

הבעיה: מדינה בה שולט חוק הג'ונגל

אם צריך הוכחה שנתוני פתיחה טובים אינם ערובה לחיים מוצלחים – לכו לקונגו. במדינה הענקית המונה 105 מיליון נפש (המספר המדויק הלך לאיבוד בג'ונגל), חיים גם מאה אלף שמפנזות, ארבעת אלפים פילי יער, עשרת אלפים קופי בונבו, ושבע מאות הגורילות האחרונות בתבל. הוסיפו לכך עושר מינרלי עצום והרי לכם את כל המרכיבים שאמורים היו להפוך את המדינה הזאת למעצמה תיירותית וכלכלית. בפועל, המדדים היחידים שקונגו מצטיינת בהן הן סיאוב, שחיתות, נחשלות ועוני. ההכנסה הממוצעת לנפש בקונגו היא פחות מדולר וחצי ליום, בתחתית המדינות העניות בתבל. בכל רחבי קונגו הענקית מצויים רק 2,200 ק"מ של כבישים סלולים, ורק מחציתם במצב נסיעה סביר. לשם השוואה בישראל הקטנה מצויים פי עשר כבישים

סלולים "במקום שבו נגמר ההיגיון - שם מתחילה קונגו"; כתב העיתונאי טים ביצ"ר, עיתונאי ה"דיילי טלגרף".

לקונגו יש גם עושר טבעי מדהים. שליש מעתודות היהלומים בעולם מצויים באדמתה, וכן שליש מעתודות הקופלט ועשירית מעתודות הנחושות. הכי חשוב: קונגו מחזיקה במאגר הגדול בתבל של טנטלום.

אולי לא שמעתם על היסוד טנטלום אבל אתם שומעים באמצעותו. בקרביים הדיגיטליות של הטלפון הסלולרי שלכם פועמים ארבעים מיליגרמים של אבקת טנטלום. בלעדיהם הוא לא יכול היה לפעול. זה נכון גם לגבי המחשב הנייד, השבב האלקטרוני של המכונת, או מערכת "כיפת ברזל". טנטלום הוא סם החיים של עולם ההייטק.

את חומר הפלא הזה כורים במכרות בוך מטונפים במזרח המדינה בידי פועלים-ילדים שמקבלים גרושים על עבודתם. הטנטלום מזרים לכיסיהם של קבוצות המורדים בקונגו עשרות מיליוני דולרים בחודש - מספיק בשביל לקנות שפע של רובי קלשניקוב, רימוני אר-פי-גי, וטנק או שניים כדי לשמן בהם את הסיבוב הבא במרחץ הדמים הבלתי נגמר.

גורמים רבים הובילו את קונגו למצבה העגום: הקולוניאליזם האירופי; התקופה המזעזעת שבה הייתה קונגו רכוש הפרטי של מלך בלגיה והלה עשה בה ככל העולה על רוחו; השליטים המושחתים שניהלו את המדינה מאז קבלה עצמאות; סכסוכים הכרוניים בין השבטים השונים החיים בגבולותיה.

בשורה התחתונה אין לקונגו את הנורמות החברתיות הכי פשוטות שבלעדיהן אי אפשר לכוון מדינה מתפקדת. עד כדי כך השלטון המרכזי רופף שספק אם קונגו ראויה לכינוי מדינה. בשלב מסוים של מלחמת קונגו השנייה, לפני 15 שנה, פעלו בשטחה צבאות של לא פחות מתשע מדינות שונות, ועוד עשרים ארגוני חמושים נוספים. אפשר להכין סלט מילים רק מאינספור ראשי התיבות של "ארגוני מורדים" הפועלים ללא הרף, מתפצלים ומתאחדים, מכריזים על מלחמה או שלום בהתאם לחליפות מצב הרוח ומזג האוויר. התוצאות ניכרות היטב בשטח. המדינה שרויה בכאוס כרוני והחוק היחיד הנוהג בה הוא חוק הג'ונגל. אין לקונגו פתרון פשוט, "כותב ביצ"ר 'לא בטוח שיש להפתרון בכלל'.

אם חפצכם לראות פוטנציאל מבוזבז – סעו לקונגו. ברוכים הבאים למדינה שבה חיות הטרף המסוכנות ביותר הן לא אלה המהלכות על ארבע.

6.

היעד: מדינת העבדים

היתרון: הזדמנות להבין טוב יותר מה הרגישו אבותינו במצרים

הבעיה: מקום שבו חירותכם אינה מובנת מאליה והרכבת דוהרת לשום מקום

חשבתם שהעבדות חלפה מהעולם? סעו למאוריטניה ותגלו שטעיתם.

אם תעלו את הנושא בפני דוברי הממשלה, תגורשו לאלתר מהמדינה. אך למרות ניסיונות ההסתרה העובדות מדברות בעד עצמן. רשמית ביטלה מאוריטניה את העבדות בתשמ"א, המדינה האחרונה בעולם שעשתה כן. אבל הביטול לא חל על עבדים שנרכשו לפני מועד זה. החזקת עבד נעשתה במאוריטניה לעבירה פלילית רק בשנת 2007 (!). בפועל, גם בימינו בין 10 ל-20 אחוז מהאוכלוסייה המתגוררת במאוריטניה הם עבדים לכל דבר המוחזקים בתנאים קשים.

העבדות ספוגה לתוך כל היבטי החיים במאוריטניה, אפילו בבגדים שאנשים לובשים. מי שלבוש גלימה תכולה עם שרוולים ארוכים וקישוטי זהב משתייך למעמד "המורים הלבנים" – ערבים בהירי עור ששולטים בעבדים. אדם בתלבושת ססגונית רועשת וזרועות חשופות שייך כנראה למעמד המשועבד של "המורים השחורים", הכהים יותר.

העבדים אינם כפופים בשרשראות או מוחזקים מאחורי גדרות. הם נראים כמו כל אחד אחר. לפעמים הם עצמם אינם מודעים לכך שהם עבדים. איך זה יכול להיות? במרחבי המדבר פזורים כפרים קטנים בשם "אדוובה". כפר כזה מוקף במעגל של קנים המסמנים את גבולותיו. התושבים השוכנים בו עוסקים ברעיית גמלים ועיזים. הכפר אינו מוקף חומה ומגדלי שמירה, אבל מדי ערב התושבים ישובו בצייתנות אל תוך מעגל הקנים. הם לא מגדירים את עצמם עבדים אבל לא מקבלים שכר על עבודתם מלבד המזון שהם אוכלים...

במאוריטניה השרשראות שכובלים את העבדים אינם עשויים ברזל. הן קיימות בתוך תודעתו של העבד. אין לו מושג עד כמה מצבו אינו נורמלי. החברה אומרת לו שתפקידו הטבעי הוא לשרת את האדון. כדי להיות בן חורין, העבד צריך תחילה לשבור את השרשראות האוזקות את מוחו – אך מסתבר שזו משימה כמעט בלתי אפשרית.

מאוריטניה היא מדינה שבורה שעיקר מעלתה בהיותה מגרש הגרוטאות של אירופה. כל מכונית יד חמישית ומעלה תמצא את דרכה לכבישים הרצוצים של מאוריטניה. כל ספינה שחייה הסתיימו תמצא את דרכה לחופים הארוכים של מאוריטניה שבה מפרקים אותם לחלקים.

אחת האטרקציות במדינה הזאת היא "רכבת ברזל", רכבת המטען הארוכה בעולם הנושאת מאות קרונות מלאות עפרת ברזל ממכרות בעומק מדבר סהרה אל אזורי החוף. נוודי המדבר ותיירים אמיצי לב תופסים טרמפ על הרכבת בנסיעה איטית (25 קמ"ש) החוצה את מרחבי הישימון תחת

שמים זרועי כוכבים. לא במקרה תחנת היעד של הרכבת נקראת: שום מקום. זהו שם הולם למדינה שאין בה דבר.

7.

היעד: חופשה מפנקת בסומליה

היתרון: חופים קסומים, נופים מרהיבים, אפשרות להפליג בספינת שודדי ים אמיתית!

הבעיה: פיראטים, דאע"ש, כנופיות שודדים

בעולם מתוקן זה יכול היה להיות יעד אידיאלי: רק ארבע וחצי שעות טיסה מישראל נמתח אחד החופים הארוכים והפוטוגניים ביותר באפריקה, שלעומתם חופי סיני הם משחק ילדים. בין מפרץ עדן בצפון לאוקיינוס ההודי במזרח נמשכים 3,300 ק"מ של חול לבן, מים בצבע טורקיז ועצי קוקוס. החופים הללו אינם ממוסחרים: אין בהם שורות של מלונות יוקרה – רק דייגים מקומיים בסירות עץ ותחושת סוף העולם.

עיירות כמו בוסאסו או ברברה מציעות חופים נידחים עם פוטנציאל תיירותי מהאגדות – אם רק היה פה שלטון מתפקד. הבעיה היא שאין.

האנרגיה ששוררת בסומליה מזכירה יותר שדה קרב מאשר יעד חופשה. עשרות מליציות חמושות, נוכחות נרחבת של דאע"ש ואל-שבאב, מעשי טרור תכופים, חטיפות זרים – וכל זה תחת קונכייה שבירה של ממשלה רופפת שנתמכת על ידי גורמים זרים. והחופים המרהיבים? משמשים בעיקר כתחנות יציאה לפיראטים המלסטמים את מעט האוניות העוברות בסביבה למרות טילי החותים.

איש אינו יודע לחזות לאן מועדות פניה של סומליה. אחרי תסבוכת במוגדישו ששיאה היה בקרב איתנים שבו נהרגו עשרות ריינג'רים אמריקאים ומאות (או, לפי גרסאות אחרות, אלפי) סומלים, האמריקאים התקפלו מהאזור. סומליה הפכה לשטח הפקר שבה ממשלה רעועה מונעת הקמת מדינת שריעה איסלאמית אך לא הרבה מעבר לכך. יוצאת מכלל זה היא סומלילנד, המחוז שהתנתק מצפון המדינה ואשר לפי כמה דיבורים עשוי לזכות בהכרה אמריקאית בתמורה לקליטת פליטים עזתים.

אז לא, סומליה איננה יעד נסיעה רצוי. אלא אם כן יש בדעתכם להגיע עם אוגדת שריון מלפניכם, יפוי ארטילרי מאחוריכם, וטייסת של מסק"רים מעליכם.

8.

היעד: הר הגעש קאווה איג"ן, אינדונזיה

היתרון: רגעים של מנוחת הנפש בלוע הר געש

הבעיה: אגמי חומצה, שלוליות לאווה, אדם אחד שחי על שפת השאול

אירפין לא יכול היה לבחור בכתובת מגורים גרועה יותר. ככל הידוע הוא האדם היחיד בעולם שמתגורר בתוך לועו של הר געש פעיל.

בשביל לבקר בביתו של אירפין תצטרכו לכתת את רגליכם במסע בלהות שנמשך 4-5 שעות, במעלה מדרונו התלול של הר קאווה איג"ן באינדונזיה. תיירים באים לכאן בשביל לחזות בתופעת טבע ייחודית: בשעות הלילה קילוחי גז גופרית הבוקעים ממעבה האדמה מתלקחים באש וולקנית המאירה את פסגת ההר בלהבות כחולות. אבל אירפין לא משקיף על המראה מרחוק. הוא נכנס אל תוך הלוע עצמו. השביל היורד לביתו עובר בין אגמי לבה ושלוליות של מי גופרית חומצתיים. מפעם לפעם ההר רועד ומשמיע גניחות מבהילות. ענני גז רעיל מחניקים את האוויר. הצריף שלו שוכן על שפת השאול ממש. הנוף הנשקף ממרפסת ביתו די ייחודי: פנסים של כוריגופרית היורדים אל תוך הלוע; הבזקים צהובים של סילוני לבה מתפרצים; להבות כחולות של אש גופרית; והרחש הבלתי פוסק של אגם החומצה הממלא את פנים הלוע. נוף שלא היה מבייש תיאור של מדורי הגהנום.

לאירפין יש סיפורים מסמרי שיער. פעם התעורר באמצע הלילה לשמע קולות נתז רמים. הוא יצא מהצריף וראה גייזר חומצה שהתפרץ לגובה 25 מטר והתיז נוזל צורב לכל עבר. "יותר מפעם אחת כמעט ונהרגתי כאן" הוא מספר "סבתא קאווה איג"ן היא מפלצת רעה. כלילות אני שומע אותה נוהמת ומגררת".

אגם החומצה בלוע הר הגעש הוא הגדול מסוגו בעולם. קוטרו קילומטר אחד ועומקו מגיע למאתיים מטרים. תייר טיפש ניסה לא מכבר להושיט בה סירת גומי. הסירה נמסה עוד בטרם עברה מאה מטרים בנוזל החומצתי.

אם בכל זאת תתעקשו לבקר בביתו של אירפין – תמצאו מראש סוכנות שתסכים לבטח אתכם. זה עשוי להתגלות כשימושי.

9.

היעד: סנטינל הצפוני, האי הנידח בעולם

היתרון: היעד המושלם למי שבאמת רוצה להתנתק

החסרון: הסנטינלים לא מחבבים אורחים ומעדיפים שהעולם לא יגלה אותם

אין תשובה רשמית לשאלה מדוע הצליח האי סנטינל הצפוני לשמור על בדידותו המזהרת לאורך הדורות. ההסבר המקובל לקוח מתחום הגיאוגרפיה: האי קטן מדי, נטול משאבים מדי, ומסובך להגיע מכדי להגיע אליו.

רשמית האי שייך להודו שבתש"ל (1970) אף הציבה בו לוח שיש חגיגי המכריז על כך. אולם הואיל והסנטינלים אינם יודעים קרוא ואף אינם מודעים לעצם קיומה של 'הודו', לא נראה שההכרזה עשתה עליהם רושם רב.

במשך עשרות שנים משלחות מהודו ניסו ליצור קשר עם יושבי האי – אך התגובה היחידה שקיבלו היו מטחי חיצים נזעמים. אחרי הצונאמי הגדול שפקד את חופי דרום אסיה ב-2004 התעורר חשש לגורלם של הסנטינלים. ההערכה הייתה שהגל המפלצתי שקיפח את חייהם של שלוש מאות אלף איש בוודאי המיט אסון על האי המחסור כל אמצעי הגנה טכנולוגיים. אך כאשר מסוקי חילוץ התקרבו לאי הם נתקלו באותם מטחי חיצים והסתלקו. במילים אחרות – אמרו להם הסנטינלים – תודה על העזרה אבל אנחנו מסתדרים כאן לבד...

אז כך תגיעו למקום הישוב האנושי הנידח בתבל: ראשית, קחו מטוס לניו דלהי. משם תמשיכו ברכבת לכלכותה לתפוס מקום באניה החוצה את מיצר בנגל. בערב תראו את השמש שוקעת בהדרגה לתוך מי הים. אחר כך תראו את השמש עושה אותו הדבר עוד חמש פעמים. בבוקר היום השישי תפליגו אל תוך מפרץ רחב ידיים מוקף "ונגל מהביל. ברוכים הבאים לפורט בלייר, נקודת הכניסה הראשית לאיי אנדמאן.

בפורט בלייר תמצאו אוטובוס המתגלגל באיטיות דרך השוק המרכזי שבו גברים יחפים מוכרים אגוזי פֶּטל. הלאה משם תעברו את שדות האורז, וחלקי ג'ונגל, ובקתות קש, ועוד שלטי חוצות וצלחות לוויין המכוונות לשמים. אחרי שעת נסיעה מגיעים לקצה האחר של האי אנדמאן. ביום בהיר כבר אפשר לראות מכאן את סנטינל הצפוני. כעת עליכם לקחת נשימה עמוקה ולמצוא בעל סירה שיאות להסתכן במטחי חיצים ולהשיט אתכם למחוז חפצכם. יש שלושה פתחים קטנים בטבעת האלמוגים המקיפה את סנטינל הצפוני. ברוב ימות השנה הללו סגורים לשימוש – מכיוון שכל אוניה שתנסה לעבור בהם פשוט תתנפץ לרסיסים. אבל בחודשי האביב שורר באזור מזג אוויר מושלם. זה הזמן שבו סירה יכולה לעגון בבטחה במרחק ק"מ וחצי מהאי, מחוץ לטווח החיצים.

אל תשכחו למסור ד"ש למקומיים, חברי השבט הנידח ביותר בעולם.